

ساماندهی چرخ‌های با همراهی پلیس راهور
 مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران، عملیات انضباط شهری جدید را تشریح کرد

دستروشی، معضلی که پس از ترافیک و آلودگی هوا به چالش بزرگ کلاتشهر تهران تبدیل شده است. دستروشی از هر نوعی اعم از ثابت و سیار جزو مشاغل هستند که نیاز به ساماندهی دارند. در ادوار گذشته راهشدهی این موضوع سبب شده تا معابر در قرق این صنف قرار گیرد و وضعیت آشفته چهارراه ولیعصر و... نتیجه همین سیاست و رویکرد است. ایجاد سد معبر توسط دستروشان سبب بروز اختلال در عبور و مرور عابران پیاده و خودروسواران می‌شود و از این رو ساماندهی و نظم‌بخشی به وضعیت دستروشان مطالبه شهروندان بوده و هست. در این دوره مدیریت شهری اهتمام ویژه‌ای به موضوع دستروشان داشته است. به گونه‌ای که هم مطالبه شهروندان را پاسخ دهد و هم با توجه به شرایط اقتصادی، معیشت دستروشان دچار مشکل نشود. نخستین گام صدور مجوز مشاغل سیار در درگاه ملی بود. در واقع با این کار مدیریت شهری به این مشاغل رسمیت بخشید و از این طریق تلاش کرد تا متقاضیان مشخصات خود را در درگاه ملی ثبت و پس از شناسایی آنها، برنامه‌ریزی برای خدمت‌رسانی به این افراد به صورت اصولی و در دست انجام شود. ساماندهی مشاغل سیار و چرخ‌ها با همراهی پلیس راهور گام دیگری است که توسط مدیریت شهری برداشته شد. مسعود رنجبریان، مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران در ادامه عملیات ساماندهی را تشریح کرده است.

برخورد با سد معبر برابر ماده ۵۵
 شهر متعلق به شهروندان است و هیچ‌کسی حق ندارد در راستای منافع خود حقوق سایر مردم را نادیده بگیرد. مدیریت شهر به عهده شهرداری است و برابر ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها نیز به این نهاد می‌تواند با کسانی که تحت عناوین مختلف حقوق شهروندان را نادیده می‌گیرند، برخورد کند. نمونه بارز آن دستروشی است؛ کسانی که بخشی از معابر عمومی مانند پیاده‌راه‌ها را اشغال و محل عبور و مرور عابران پیاده را مسدود می‌کنند، یا اصنافی که با قفسار دادن لوازم و محصولات خود در پیاده‌راه مسیر تردد شهروندان را می‌بندند. طبق این ماده قانونی شهرداری وارد عمل می‌شود و در راستای صیانت از حقوق شهروندی با متخلفان برخورد می‌کند. ساماندهی دستروشان هم با استناد به همین ماده قانونی انجام می‌شود که مدیریت شهری دوره ششم با جدیت این موضوع را پیگیری می‌کند.

نظم‌بخشی مشاغل سیار
 برخی دستروشان ثابت هستند و بساط خود را در معابر عمومی پهن می‌کنند؛ اما در مقابل دستروشان می‌توانند که از وسایل نقلیه مانند خودرو و موتورسیکلت و حتی چرخ‌دستی استفاده می‌کنند. برابر قانون شهرداری اجازه برخورد با وسایل نقلیه موتوری را نداریم و از این رو در نظم‌بخشی به مشاغل نیاز به همراهی پلیس راهور است. نبود این همکاری باعث شد تا در ادوار گذشته ساماندهی مشاغل سیار محقق نشود؛ اما در این دوره هم‌افزایی میان پلیس راهور و شهرداری تهران ایجاد و طرح انضباط شهری با محوریت مشاغل سیار عملیاتی شده است.

هدف‌گذاری در ۱۲ منطقه
 انضباط شهری سد معبر سیار از جمله وادتی‌ها و چرخ‌ها در ۱۲ منطقه تهران با مشارکت پلیس راهور تهران عملیاتی شده است. بر اساس وظایف ذاتی و مأموریتی این شرکت و در راستای درخواست شهروندان برای جلوگیری از مزاحمت‌های شغلی و سد معبر سیار از جمله وادتی‌هایی که معمولاً با حضورشان باعث انسداد خیابان‌ها و معابر می‌شوند، عوامل انضباط شهری در مناطق با مشارکت پلیس راهور به پاکسازی معابر و رفع سد معبر سیار یا پارک ممنوع، پارک دوبله اقدام می‌کنند.

جریمه راهور برای متخلفان
 پس از تعطیلات نوروز، ۲۶۲ مورد دفع سد معبر سیار با مشارکت یگان عملیات راهور تهران انجام شد و علاوه بر اعمال جریمه برای سد معبر کنندگان سیار، ۳ دستگاه خودروی متخلف نیز توسط پلیس به پارکینگ منتقل شده است. در طرح ساماندهی چرخ‌ها ۹۹ نفر از نیروهای اجرایی معبریان، ۲۸ دستگاه خودرو و ۱۰ نفر از نیروهای یگان عملیات راهور تهران حضور دارند.

- محور طرح ساماندهی مشاغل سیار**
- منطقه ۲: حذف فاصل بزرگراه محمدعلی جناح و میدان خیرنگار واقع در خیابان شهید کلاب (محل طرشت)
 - منطقه ۳: حذف فاصل سیدخندان و متروی قلهک (محور شریعتی)
 - منطقه ۷: نظام‌آباد و خیابان دماوند
 - منطقه ۹: ۴۵ متری زرنند
 - منطقه ۱۰: خیابان امام خمینی (ره)
 - منطقه ۱۱: خیابان وحدت اسلامی
 - منطقه ۱۳: خیابان نیروی هوایی
 - منطقه ۱۴: خیابان شکوفه و درودیان
 - منطقه ۱۵: خیابان شهرداد
 - منطقه ۱۶: خیابان بیست‌متری جوادیه
 - منطقه ۱۷: بزرگراه نواب (شیخ محمدی)
 - منطقه ۲۱: بلوار تهرانسر، حذف فاصل خیابان شاهد و شهید رجایی

۶۰ دستگاه پل عابر پیاده جدید نصب می‌شود
 سیدمحمد آقامیری، رئیس کمیته عمران شورای شهر تهران: ۶۰ دستگاه پل عابر پیاده جدید به‌زودی در مراکز درمانی، درمانگاه‌ها، بیمارستان‌ها و مراکز پر تردد شهر نصب می‌شوند. این پل‌ها به پله گام (ارتفاع پله‌ها کمتر از ۱۰ سانتی متر است) و رمپ با شیب ۸ درصد (شیب ملایم) مجهز هستند.

جمع‌آوری ماهانه ۵۰۰ تن زباله از جوی‌های شهر

دورریزهایی که به فاضلاب ریخته می‌شوند، بلای جان کارگران هستند

خمیده و استفاده از سطوح های کوچک ممکن است. مجید دیری، معاون آبراه‌ها و قنوات شهری اداره کل خدمات شهرداری تهران به خبرنگار همشهری در این رابطه توضیح می‌دهد: «در نقاطی که امکان استفاده از ماشین‌های مکانیکی نیست، یعنی بیشتر داخل کانال‌های درون شهر و فرعی که ورودی کوچکی دارند، از نیروهای انسانی استفاده می‌کنیم. در بسیاری از این کانال‌ها، زباله‌های شهروندان مانع جریان آب می‌شوند».

شدید غرق کنند. کار کردن در فضای تاریک کانال‌ها و پاکسازی با مشکلات خاص خود همراه است و حتی نفس کشیدن در هوای آغشته به فاضلاب نفس را بند می‌آورد. پاکسازی برخی از کانال‌ها با توجه به وسعت و ارتفاعشان با تکیه بر ماشین‌آلات انجام می‌شود، اما در بیشتر مواقع این کارگرها هستند که باید در میان آب‌های آلوده تن را به آب بزنند. کم نیستند مسیله‌هایی که پاکسازی آنها تنها با قدهای

با دلهره‌های همیشگی در میان آب‌های آغشته به فاضلاب، خود را به پیش می‌رانند تا بطری‌های آب معدنی، لاستیک‌های فرسوده، ظرف‌های یکبار مصرف و... را که مسیر آبراه‌ها را مسدود کرده‌اند، از زیر زمین تخلیه کنند. فعالیت کارگرهایی که مسئولیت پاکسازی آبراه‌ها و کانال‌های شهر را بر عهده دارند شاید چندان به چشم نیاید، اما هرگونه کوتاهی در حیطه فعالیت آنهاست که می‌تواند تهران را در میان سیل و آب‌گرفتگی‌های

یللا شریف
 روزنامه‌نگار

از جنازه تا لاستیک‌های فرسوده
 هر چند باورش سخت است، اما درست زیر شهر، آنجا که قرار بود آب‌های روان به راحتی عبور کنند، در این مسیر لاستیک‌های فرسوده، تشک‌های رها شده و... دیده می‌شوند که حتی گاهی جنازه نیز میان آنها پیدا شده است. دیری در رابطه با عجیب‌ترین دورریزهایی که در تهران مشاهده کرده است، گفت: «تشک و مبلمان شهری در کانال‌های آب خیلی دیده می‌شوند و ما حتی جازه هم در کانال‌های آب تهران پیدا کرده‌ایم. در کنار این موارد ما شاهد هستیم که لاستیک‌های فرسوده خودرو هم به تعداد بسیار بالا از سوی شهروندان و صنایع در کانال‌ها انداخته می‌شوند».

دورریزهای دردسرساز شهر
 به تمام زباله‌ها، پسماندها و فاضلابی که در آبراه‌های شهر جمع می‌شوند، دورریز گفته می‌شود و این دورریزها شامل مواد و اشیای فاقد ارزش هستند که از جانب شهروندان و صاحبان صنایع، طرد شده و به آبراه‌ها ریخته می‌شوند. دیری در رابطه با طبقه‌بندی انواع دورریزها توضیح داد: «متاسفانه دورریزی در سطح شهر موجب می‌شود که در نهایت این اشیاء و مواد به کانال‌های آب منتقل شوند. دورریزهای صنایع، پساب صنعتی، دولتی، گیاهان خشک، نخاله‌های ساختمانی، فاضلاب خانگی و بیمارستانی، مناسبتی و مجرمانه چند دسته‌بندی کلی این مسئله هستند که متأسفانه تمام این دورریزها در نهایت به کانال‌های شهری منتقل می‌شوند و مشکلات عدیده‌ای را برای شهر ایجاد می‌کنند. دورریزهای مجرمانه نیز مشکلی هستند که فرایند پاکسازی آبراه‌ها را بسیار دشوارتر کرده‌اند.» به گفته معاون آبراه‌ها و قنوات شهری اداره کل خدمات شهرداری تهران «زمانی که افراد، پساب‌ها و لجن‌های آلوده را در کانال‌ها تخلیه می‌کنند، از نظر قانونی دست به اقدامی مجرمانه زده‌اند. در برخی از ایام سال نیز با توجه به مناسبت‌های خاص مانند سال نو، شاهد افزایش دورریزهای خانگی هستیم. مجموع این دورریزها موجب می‌شود که ما با یکسری مواد غیرقابل استفاده که به داخل کانال‌ها هدایت شده است، مواجه شویم. این مواد غیرقابل استفاده نتیجه‌ای جز آسیب به شهر ندارند.»

تخلیه فاضلاب در آبراه‌ها
 به گفته دیری «ورودی‌های کوچک به کانال‌هایی با ارتفاع یک‌متر و ۲۰ سانتی‌متر عرض ۸۰ سانتی‌متر ختم می‌شوند. کارگرها مجبور هستند با قد خمیده در این کانال‌ها حرکت کنند و با سطوح‌هایی کوچک و سوب‌ها، لجن‌ها و زباله‌ها را روی زمین بفرستند. در تمام این موارد سختی کار در مسیله‌ای که با فاضلاب تداخل دارد، دوچندان می‌شود.» او در مورد ورود فاضلاب‌ها به کانال‌های شهری گفت: «به جز زباله و پسماند ما شاهد ریخته‌شدن فاضلاب در کانال‌ها هستیم که در سرهای عظیمی به‌دنبال دارد. کارگرها مجبور هستند برای تخلیه زباله‌ها، وارد آب‌هایی شوند که با فاضلاب صنایع و خانگی ترکیب شده است. ما این موضوع را به دادستانی نیز اعلام کرده‌ایم، اما هنوز شاهد هستیم که فاضلاب شهری در مسیر آب‌های سطحی تخلیه می‌شوند؛ حتی شاهدیم که در برخی مناطق به‌دلیل نفوذ ناپذیر بودن خاک که امکان حفر چاه جذبی وجود ندارد فاضلاب‌های خانگی را در نهرها و کانال‌های شهری سرازیر می‌کنند؛ مناطق ۱۹ و ۲۲ با این موضوع درگیر هستند، اما هنوز چاره‌ای برای این اندیشیده نشده است. در منطقه ۲۱ نیز کارخانه‌ها به‌راحتی پساب‌های صنعتی خود را در کانال‌ها می‌ریزند که در دروساز است. بیمارستان‌هایی هم که تصفیه‌کننده ندارند، این راه را انتخاب می‌کنند.»

دورریزهای مجرمانه مشکلی هستند که فرایند پاکسازی آبراه‌ها را بسیار دشوارتر کرده‌اند

مناطق ۴ و ۱۴ از پرچالش‌ترین مناطق در بحث دورریزی از سوی شهروندان هستند

تخلیه ماهانه ۵۰۰ تن زباله و لجن از کانال‌های آب
 به گفته دیری «هر ناحیه در شهر تهران روزانه نزدیک به یک کامیون زباله از داخل کانال‌ها تخلیه می‌کند که این میزان از نظر توانا معادل ۵۰۰ تن زباله و لجن در ماه - معادل ۱۰۰ مترمکعب - در شهر تهران است.» او افزود: این میزان در برهه‌های خاصی مانند فصل تابستان، سال نو و مناسبت‌ها افزایش پیدا می‌کند. هر زمان که در منطقه‌ای ساخت و ساز افزایش پیدا کند، حجم نخاله‌های ساختمانی ریخته‌شده در کانال‌ها نیز روند افزایشی به‌خود می‌گیرد.»

مناطق که بیشترین چالش را در مورد دورریزها دارند
 اصناف، صنایع، شهروندان؛ ۳ بازیگری هستند که بیشترین نقش را در دورریزهای شهر دارند: «این ۳ دسته در طول زمان بیشترین دورریزها را وارد کانال‌ها و آبراه‌های شهر کرده‌اند. هر صورت صنایع، اصناف و شهروندان نقش پررنگی در منابع اولیه تولید دورریزها دارند.» دیری با اشاره به نقش آفرینی اصناف و شهروندان در آلوده‌شدن آبراه‌ها گفت: «مناطق ۴ و ۱۴ از پرچالش‌ترین مناطق در بحث دورریز از سوی شهروندان هستند. پس از آن منطقه ۱۲ با دورریزهای اصناف درگیر است و در مرحله بعد منطقه ۱۵ دچار مشکل آفرینی توانان شهروندان و اصناف در این حوزه‌هاست.» برخی مشاغل که با مواد شیمیایی سرور کار دارند، روغن و مواد شیمیایی را در کانال‌ها می‌ریزند و زمانی که کارگرها برای تخلیه زباله به داخل آب می‌روند، با چهره‌های پوشیده شده از مواد شیمیایی و روغن‌های سوخته به سطح زمین برمی‌گردند: «مشاغلی مانند آبرازی، کارواش، خشکشویی، مراکز نقاشی اوتومبیل، تعمیرگاه‌های خودرو و... در این رابطه در دروساز هستند. حتی برخی از کانال‌ها در منطقه ۱۵ با ضایعات کشتار گوسفند و گاو پر می‌شوند. ما در آخرین نقطه پاکسازی نهرها و کانال‌های شهر قرار داریم و این بی‌مسئولیتی‌ها موجب شده تا بیشترین فشار روی کارگرهای این حوزه باشد.»

کانال‌هایی که جان می‌گیرند
 کار کردن در فضای تاریک و آلوده کانال‌ها و آبراه‌های شهری همیشه ختم به خیر نمی‌شود و گاهی زباله‌های تلخ‌بار شده در کانال‌ها آخرین تصویری است که یک کارگر در ذهنش ثبت می‌کند. کشته‌شدن این دسته از کارگرها داستان تلخی است که هر چند جایی میان اخبار ندارد، اما همچون داغی ناگفته در حافظه شهر ثبت می‌شود؛ مانند ۲ کارگری که در سال ۹۶ در کانال منطقه ۱۲ جان باختند: «در سال ۹۶ کارگرهای ما مشغول پاکسازی یک کانال در منطقه ۱۳ بودند که به علت زباله‌هایی که آب‌بند کانال را مسدود کرده بودند، به داخل کانال رفتند، اما زمانی که آب‌بند را باز کردند، حجم آب پشت آب‌بند به حدی زیاد بود که از ۶ کارگری که به داخل کانال رفته بودند، ۲ کارگر فوت شدند و جنازه‌هایشان در حوالی منطقه ۱۵ و انتهای شهر تهران پیدا شد. در بحث فاضلاب نیز چند سال پیش، گازهای مربوط به فاضلاب جان چند نفر از کارگرانی را که در منطقه ۱۹ مشغول فعالیت در کانال‌ها بودند، گرفت. این اتفاق معمولاً در کانال‌های سرپشته‌ای رخ می‌دهد که امکان جریان هوا در آنها وجود ندارد.»

از زباله‌های رهاشده کلافه‌ایم
 کارگران زمانی که دست‌های خود را از دهانه کانال‌ها و تمام بدنشان را به آب پر از لجن، فاضلاب و زباله آغشته می‌کنند، تازه کارهایشان شروع می‌شود. مهرداد نزدیک به ۲۰ سال است که به‌عنوان کارگر مشغول پاکسازی کانال‌های شهری است. او با گلایه از افرادی که زباله و پسماندها را در داخل کانال‌ها رها می‌کنند از سختی‌های کارش می‌گوید: «مشکلات ما یکی دو تا نیست؛ هر دفعه یک مسئله‌ای داریم. الان یکسری کانال‌ها هستند که پر از فاضلاب شده‌اند، از ترس جان‌مان مجبوریم که با اکسیژن داخل کانال برویم.» مهرداد بعد از ۵ ماه نتوانسته است حقوق خود را از پیمانکار دریافت کند، اما هر روز برای پاکسازی یک کانال و آبراه به‌منظور نجات شهر که هم‌ت می‌بندد: «در دسرهای اصلی برای کانال‌های سرپشته‌است. ارتفاع این کانال‌ها یک‌و‌نیم تا ۷ متر است. کارگر با طناب و دیبه، زباله‌ها را به بالا می‌فرستد. خطرات کار ما خیلی زیاد است، مثلاً برادرم چند وقت پیش توی یک کانال آب رفت و گاز فاضلاب او را گرفت؛ طوری که بیچاره کارش به بیمارستان کشید و هنوز هم ریه‌هایش مشکل دارد.» کانال‌های شهر مملو از زباله‌ها و اشیاء بی‌ارزش، بی‌مسئولیتی گروهی از شهروندان تهرانی را نشان می‌دهند، هر بار که یک زباله کوچک، یک کالای فرسوده و... راهی مسیل‌ها و آبراه‌ها می‌شوند، این کارگرهای شهرداری هستند که باید بار مسئولیت را به دوش بکشند تا مبادا در بزنگاه‌هایی، این دورریزها منجر به وقوع فاجعه شوند.